

AIG Europe S.A.
Box 3506
103 69 STOCKHOLM

Beslut efter tillsyn enligt personuppgiftslagen (1998:204)

Datainspektionens beslut

Datainspektionen konstaterar att AIG Europe S.A. har behandlat personuppgifter i strid med 9 § punkt b personuppgiftslagen. Med anledning av vad AIG Europe har anfört i ärendet förutsätter Datainspektionen att AIG Europe vid behandling av personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål inte använder adressuppgifter som är hämtade från kreditupplysningsregister.

Med dessa påpekanden avslutas ärendet. Datainspektionen kan komma att följa upp ärendet.

Redogörelse för tillsynsärendet

Datainspektionen har genom flera klagomål uppmärksammats på att AIG Europe har skickat direktreklam och angett Business Check i Sverige AB (Business Check) som adresskälla.

Datainspektionen har inlett tillsyn mot AIG Europe, som har yttrat sig.

Business Check har utgivningsbevis varför deras kreditupplysningsregister omfattas av yttrandefrihetsgrundlagen.

Datainspektionen har begärt yttrande från Etiska nämnden för direktmarknadsföring (Dm-nämnden).

Skäl för beslutet

AIG Europe har i sitt yttrande framfört i huvudsak följande.

AIG Europe har tidigare uteslutande använt sig av adressuppgifter från SPAR vid marknadsföringsutskick. Anledningen till att AIG Europe använt sig av Business Check vid denna kampanj är att bolaget via sin adressmäklare rekommenderades att inhämta adressuppgifter från Business Check. Uppgifterna har bearbetats och matchats både mot spärregistret NIX Adresserat och mot Business Checks egna upprättade spärregister. Behandlingen av personuppgifter har skett på ett korrekt sätt och i enlighet med god sed och har följt branschens re-

kommendationer. De personer som inte anmält sig till NIX Adresserat eller direkt till adresskällan får antas vara medvetna om att deras personuppgifter som finns i allmänna register såsom Spar kan komma att användas för direktmarknadsföringsändamål.

Dm-nämnden har i sitt yttrande i huvudsak uppgett följande. Dm-nämnden bedömer att personer som är registrerade i kreditupplysningsregister normalt varken är eller kan antas vara medvetna om att uppgifterna kan komma att lämnas ut för direktmarknadsföringsändamål. Dm-nämnden anser att det skulle strida mot branschöverenskommelsen att samla in personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål från kreditupplysningsregister. Därmed skulle sådan insamling enligt nämndens mening även strida mot god sed vid direkt marknadsföring.

AIG Europe, som har beretts möjlighet att yttra sig över Dm-nämndens uttalande, har meddelat att de inte kommer att använda sig av Business Check som adresskälla vid framtida direktreklamutskick avseende marknadsföring av försäkringar mot konsumentmarknaden. Oavsett den juridiska tolkningen kommer AIG Europe i första hand se till den enskilde konsumentens intresse vilket i detta fall innebär att Business Check inte kommer att användas i framtiden.

Datainspektionens bedömning

Business Check har utgivningsbevis, varför utlämnandet av namn- och adressuppgifter ur Business Checks databas omfattas av grundlagsskyddet i 1 kap 9 § YGL. Andra än massmedieföretag har sedan den 1 januari 2003 haft möjlighet att ansöka om utgivningsbevis och få grundlagsskydd för sina webbplatser. Enligt 1 kap 9 § YGL är grundlagens föreskrifter om radioprogram tillämpliga också när en redaktion för en tryckt periodisk skrift eller för radioprogram, ett företag för yrkesmässig framställning av tekniska upptagningar eller en nyhetsbyrå med hjälp av elektromagnetiska vågor på särskild begäran tillhandahåller allmänheten upplysningar direkt ur ett register med upptagningar för automatisk databehandling under förutsättning att mottagaren inte kan ändra innehållet i registret.

AIG Europe har behandlat personuppgifter som AIG Europe har inhämtat från Business Checks kreditupplysningsregister. AIG Europe har vid denna personuppgiftsbehandling att följa bestämmelserna i personuppgiftslagen.

Det finns grundläggande krav i 9 § personuppgiftslagen som måste vara uppfyllda för att personuppgifter ska få behandlas. Enligt 9 § punkt b personuppgiftslagen ska den personuppgiftsansvarige se till att personuppgifter alltid behandlas på ett korrekt sätt och i enlighet med god sed. Vad som är god sed vid behandling av personuppgifter får bl.a. avgöras mot bakgrund av de branschregler på området som kan ha utarbetats av etablerade branschorganisationer eller andra representativa sammanslutningar.

På initiativ av Swedish Direct Marketing Association har det tagits fram en branschöverenskommelse med regler för användning av personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål. Av reglerna framgår under avsnitt 4 att personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål kan samlas in från den registrerade

själv eller från register eller annan källa där den registrerade är eller kan antas vara medveten om att personuppgifter kan användas och/eller lämnas ut för sådana ändamål utan att ha motsatt sig detta.

AIG Europe har invänt att personer som inte har anmält sig till NIX Adresserat eller direkt till adresskällan får antas vara medvetna om att deras personuppgifter som finns i allmänna register såsom Spar kan komma att användas för direktmarknadsföringsändamål.

Spar är ett befolkningsregister som innehåller uppgifter om alla personer som är folkbokförda i Sverige. Ändamålet med Spar är bl.a. att ta ut uppgifter om namn och adress genom urvalsdragning för direktreklam. Personer som inte vill ha reklam kan skriftligen begära att en reklamspärr läggs in i registret. De kommer då inte med i de urval som görs av adressköpande företag.

Enligt Datainspektionens uppfattning kan det antas att registrerade är eller kan antas vara medvetna om att deras registeruppgifter kan köpas från Spar för att användas för direktreklamändamål. Omständigheter som talar för detta är att ett av ändamålen med Spar är att tillhandahålla uppgifter för direktreklam och att registrerade har möjlighet att begära reklamspärr direkt i Spar.

Business Check är ett kreditupplysningsföretag som bedriver kreditupplysningsverksamhet. Business Check behandlar i den egenskapen en mängd personuppgifter som företaget bl.a. köper från Spar. Business Check får enligt kreditupplysningslagens 5 § i sin kreditupplysningsverksamhet samla in uppgifter om fysiska personer endast för kreditupplysningsändamål.

Eftersom Business Check inte köper uppgifterna från Spar i syfte att använda uppgifterna för direktreklam kommer de uppgifter som Business Check köper även att omfatta de personer som begärt att reklamspärr ska läggas in i Spar. Detta medför att även dessa personer kan få direktreklam när Business Check är adresskälla. En körning mot NIX Adresserat (som förutsätts i branschöverenskommelsen) botar inte denna brist eftersom alla personer som har spärr i Spar inte har spärr i NIX Adresserat.

Konsekvensen av möjligheten för Business Check att få grundlagsskydd genom att anskaffa utgivningsbevis är att Business Check kan lämna ut personuppgifter ur sina register för andra ändamål än kreditupplysning, vilket tidigare varit otillåtet enligt kreditupplysningslagen.

Dm-nämnden anser att det skulle strida mot branschöverenskommelsen att samla in personuppgifter för direktmarknadsföringsändamål från kreditupplysningsregister.

Datainspektionen har gjort en självständig bedömning av samtliga omständigheter i ärendet. Enligt Datainspektionens mening talar dessa omständigheter mot att registrerade är eller kan antas vara medvetna om att uppgifter från Business Checks kreditupplysningsregister kan användas och/eller lämnas ut för direktreklamändamål. De registrerade kan därför inte heller förväntas vända sig

till Business Check och begära att deras personuppgifter inte används för direktreklam.

Mot bakgrund av detta strider AIG Europes behandling av personuppgifter som har inhämtats från Business Check mot branschöverenskommelsen och enligt Datainspektionens uppfattning också mot bestämmelsen om god sed i 9 § punkt b personuppgiftslagen. Behandlingen uppfyller därmed inte de grundläggande kraven i personuppgiftslagen och är otillåten.

Beslut i detta ärende har fattats av Datainspektionens styrelse i närvaro av chefsjuristen Leif Lindgren, tillsynsdirektören Britt-Marie Wester och byrådirektören Ulrika Johansson, föredragande. I beslutet deltog generaldirektören Göran Gräslund, ordförande, samt ledamöterna Mats Berglind, Ylva Lindahl, Åke Rangborg och Rigmor Stenmark.

Göran Gräslund

Ulrika Johansson

Kopia till:

1. Klagandena
2. Business Check i Sverige AB, Att. Susanne Ström, Gamlestadsvägen 3 B, 415 02 GÖTEBORG.
3. Dm-nämnden, Box 3276, 103 65 STOCKHOLM.
4. Spar-nämnden, 171 94 SOLNA.